



VESÎLETÜ'N-NECÂT'A YAZILAN
NAZİRELERE DAİR

ON THE NAZĪRAS WRITTEN TO
VESÎLETÜ'N-NECÂT

PROF. DR. M. FATİH KÖKSAL

VESÎLETÜ'N-NECÂT'A YAZILAN NAZİRELERE DAİR

PROF. DR. M. FATİH KÖKSAL

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ

Özet

Mevlid edebiyatının gelişmesinde Süleyman Çelebi'nin (ö. 825 1421-2?) ölümsüz eseri *Vesîletü'n-Necât*'ın yeri çok büyüktür. Yüzyıllardır çok farklı ortamlarda muhtelif sebeplerle okunan bu ölümsüz eser, diğer bütün mevlid yazarlarının ulaşmak istedikleri bir zirve olarak mevlid edebiyatımızın itici gücü olmuştur. Zaman ve mekân mefhumlarını aşmış bir eser olan *Vesîletü'n-Necât*, zamanla takipçilerini yetiştirmiş, daha kendi çağından başlamak üzere hemen her asırda Osmanlı coğrafyasının pek çok bölgesinde yeni yeni mevlidlerin yazılmasına önyak olmuştur. Bunların pek çoğunda sadece muhteva değil şekil bakımından da Süleyman Çelebi örnek alınmış, mevlid şairleri onu geçebilmeyi, hiç olmazsa yakalamayı hedef ittihaz etmişlerdir. Ancak Ahmedî, Hamdullah Hamdî, Lâmiî gibi tanınmış olanlar da dâhil olmak üzere hiçbir mevlid şairi, Süleyman Çelebi'nin eserinin Türk insanının gönlünde kurduğu tahtı sarsamamıştır. Zaman zaman bazı dar bölgelerde *Vesîletü'n-Necât* yerine veya onunla beraber başka mevlidler de okunmuşsa da bunlar kalıcı olamamış hem mekân hem de zaman bakımında oldukça sınırlı kalmışlardır. Bu makalede, Türk edebiyatında bugüne kadar varlığı tespit edilebilen mevlid sahibi şairler ve eserleri yüzyıllara göre tanıttıldıktan sonra *Vesîletü'n-Necât*'a nazire olarak yazılan mevlidler üzerine bir değerlendirme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler

Mevlid, Vesîletü'n-Necât, Nazire, Mevlid Edebiyatı

ON THE NAZIRAS WRITTEN TO VESÎLETÜ'N-NECÂT

PROF. M. FATİH KÖKSAL

İSTANBUL KÜLTÜR UNIVERSITY

Abstract

The place of *Vesîletü'n-Necât*, the immortal work of Süleyman Çelebi (d. 825 1421-2?), is very important in the development of mevlid literature. This immortal work, which has been read for various reasons in many different environments for centuries, has been the driving force of our mevlid literature as a peak that all other mevlid writers want to reach. *Vesîletü'n-Necât*, a work that has transcended the notions of time and space, has guided its followers over time, and has initiated the writing of new mevlids in many regions of the Ottoman geography in almost every century, starting from its own age. In many of these, Süleyman Çelebi was taken as an example not only in content but also in form, and the mevlid poets at least to catch him up. However, no mevlid poet, including well-known ones such as Ahmedî, Hamdullah Hamdî, Lâmiî, could shake the throne that Süleyman Çelebi's work established in the hearts of Turkish people. Although other mevlids were recited in place of or together with *Vesîletü'n-Necât* in regions from time to time, these were not permanent, they were very limited in terms of both space and time. This article, after introducing the mevlids and their poets whose existence have been identified in Turkish literature so far according to their centuries, will analyse those modelled after *Vesîletü'n-Necât*.

Keywords

Mevlid, Vesîletü'n-Necât, Süleyman Çelebi, Imitation, Mevlid Literature

